

EMBARGO 11 juni 2021, 22.00 Uur

Juryrapport 34^e C. Buddingh'-prijs 2021

11 juni 2021

Geachte dames en heren, geachte genomineerden,

Wat geweldig dat we weer samen de poëzie mogen vieren, dat het eindelijk weer Poetry International Festival is en om dan ook nog eens meteen de 34^e Buddingh'-prijs te mogen toekennen aan het beste debuut van het jaar! Het is alsof je terwijl je chocolade eet over chocolade mag praten, het is het beste van alle werelden.

Het was een genoegen om de vijftientig ingezonden bundels te lezen. Sowieso wordt er binnen de poëzie veel beter gedebuteerd dan binnen het proza, simpelweg omdat er voor de poëzie-ersterling in media en op podia doorgaans veel minder aandacht is dan voor het romandebuut, waardoor je als dichter veel meer te bewijzen hebt en dus wel drie keer nadenkt voordat je je entree maakt met een eigen bundel. Veel inzendingen voor deze Buddingh' zijn van dichters die al jaren, soms al decennia, meedraaien in de literaire wereld. Ze stonden op de grote podia, publiceerden in gerenommeerde tijdschriften, wonnen prijzen, waren stadsdichter, vertaalden of maakten deel uit van geprezen dichterscollectieven.

Dat had als gevolg dat het gemiddelde niveau hoog was. Er werd intelligent geëjambeerd, de slimme intertekstualiteiten spatten ervan af en aan ieder detail, van titel tot volgorde, van pagina-opmaak tot kleurstelling, was aandacht besteed. Deze enorme toewijding en ambitie, die bij het merendeel van de toegestuurde bundels werkelijk van de bladspiegel spatte, had echter een nadeel. Doordat er over alles leek te zijn nagedacht, kreeg het werk soms ook iets geforceerds, en meermaals vierden overredactie en overcompositie hoogtij. Er viel geen mus van het dak zonder betekenis te hebben, sommige verzen waren zo volgestouwd met beelden en ideeën dat ze tegen het obese aanzaten, andere waren weer zo uitgebeend dat er geen merg meer overbleef. Op een zeker punt verzuchtte een van de juryleden dat een aantal debutanten de lezer er door allerlei toeters en bellen er veels te fanatiek van probeerde overtuigen dat dit poëzie met een grote P was.

Dit ging gelukkig niet voor alle inzendingen op. Er was een aantal waaruit niet alleen technisch, maar ook empathisch vernuft sprak. Er buiten de lijntjes werd gekleurd, er ruimte was voor lol maar ook om te kijken naar de reikwijdte van een gedicht. En bovenal overtuigden deze bundels door de eigen stem.

Uiteindelijk kwamen we tot vier genomineerden, die u hier breed glimlachend vooraan ziet zitten, maar voordat we hen enkele veren toedienen moeten we eerst nog een vijfde bundel benoemen die ons bijzonder trof: *Nasleep*, van Çağlar Köseoğlu. Een politiek geëngageerde groeibriljant vol woede en frustratie, die het bestaansrecht van niet alleen poëzie, maar ook van revolutie en

gemeenschap bevaart. Het bevat sterke gedichten én gedachten, en daarom wilden we een eervolle vermelding naar deze eersteling laten gaan en iedereen ook aanraden dit werk te lezen.

Dan de vier genomineerden, die we in niet willekeurige want zeer alfabetische volgorde de revue zullen laten passeren.

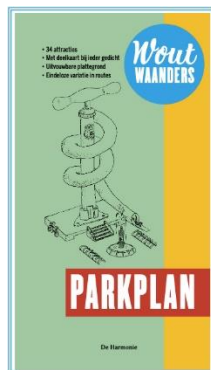
***Voor als je stuk bent* | Schiavone**

De dichter schreeuwt, stampet en deelt, over hoe moeilijk het is om te bestaan, wat er in je loskomt als je wensen niet in vervulling gaan, wat je met een bewolkt hoofd aan moet. Het leverde een rauw werk op – lang niet zo overgepolijst als de andere debuten – waarin de auteur verder kijkt dan het cliché. Wat *Voor als je stuk bent* onderscheidt is dat het connectie wil maken met de lezer. Dit is een bundel waar veel op aan te merken valt, die soms iets te makkelijk en soms veels te overdadig is, maar waarvan de urgentie niet te ontkennen valt. Ze wordt gekenmerkt door een overgave en noodzakelijkheid die alle drie de juryleden verraste en overtuigde om deze te nomineren. Een jonge, nieuwe stem die niet onopgemerkt mag blijven.

***Alles gestolen. Een handvol verzen à la Hans Magnus Enzensberger* | René Smeets**

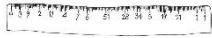
Over de tweede nominatie kunnen we kort zijn lieve mensen, want sommige dingen maken gewoon hun naam waar, zoals antibiotica en XTC, en ook het poëziedebuut van dichter-vertaler Rene Smeets, *Alles gestolen*. Hierin kopieert en transformeert Smeets het oeuvre van de beroemde Duitse dichter Hans Magnus Enzensberger. In de bundel zijn vertalingen opgenomen, maar ook bewerkingen waarin het origineel niet meer te herkennen is en daarnaast ook Smeets' eigen gedichten die de poëtica van de Duitse grootmeester trouw blijven maar verder compleet hun eigen gang gaan. Het klinkt krankzinnig als je het omslag leest, maar, en dat is het bijzondere, het werkt dus. *Alles gestolen* is grappig, veelzijdig, rijk van taal en van ideeën. Hier spreekt een dichter die zo vertrouwd is met de verzen die hij eens vertaalde, dat hij er het gesprek mee aangaat. Het is niet alleen een debuut maar ook de kroon op een vertalerschap dat meerder decennia omspannt. Het is een levenswerk, waarin ieder woord telt. Het nodigt je uit om de relatie tussen vertaler en auteur te onderzoeken. Het resultaat is een bundel die, ofschoon in de stijl van iemand anders, alsnog geheel eigen is.

***Parkplan* | Wout Waanders**

Genomineerde nummer drie is *Parkplan*, van de Nijmeegse dichter Wout Waanders. In toegankelijke verzen komt het leven van alledag aan bod: soms grappig, dan weer keihard. Per gedicht weet je niet wat je kan verwachten: of het start absurd, en gaat dan verder over iets wezenlijks zoals ziek zijn of een uitdovende passie of het begint heel serieus over hoe een relatie in de slop zit en wordt uiteindelijk weer licht. *Parkplan* is een zeer consistente bundel die handelt over de worstelingen die het bestaan is, en hoe we daar via dagelijkse kleine onderhandelingen toch iets van proberen te maken. Ja, af en toe waren er teveel ruimteschepen en al die illustraties hadden echt niet gehoeven, maar wat een sterke verzen, en wat een bijzondere dwarsverbanden gaan die met elkaar aan. Zonder geforceerd poëtisch te zijn roept de compositie een meerlagigheid op die alleen een heel goede bundel kan bewerkstelligen.

Dorien de Wit
eindig de dag nooit met
een vraag
gedichten

***eindig de dag nooit met een vraag* | Dorien de Wit**

De laatste van kandidaatlaureaten is *Eindig de dag nooit met een vraag* van Dorien de Wit, een sterk werk waarin een eenzaamheid centraal staat die, en dat is al bijzonder, allesbehalve negatief is en waar de kloof tussen feit en ervaring prachtig wordt getoond én verwoord. *Eindig de dag* heeft een heel eigen geluid, aansprekende beelden en is een uitnodiging om de wereld op een nieuwe manier te beleven. Het is een nauwkeurig gesponnen bundel waarbij de verzen op zichzelf staan maar ook onderling het gesprek aangaan. Je merkt dat er over alles is nagedacht, er staat geen letter te veel maar het komt niet geforceerd over. Hier is sprake van groot ambachtsschap, waardoor je het feit dat de bundel zichzelf een beetje herhaalt meteen voor lief neemt, dat sterker nog, op een zeker moment zelfs als een meerwaarde ziet.

De shortlist voor de C. Buddingh'-prijs 2021 bestaat kortom uit vier zeer uiteenlopende eerste borelingen. Het zijn appels en peren en mandarijnen en kiwi's. Als het hier een EK betrof was het een poule des doods, maar het is ons toch gelukt om daar een winnaar uit te pikken. Wij gingen voor een bundel waarin humor en duisternis met elkaar in balans waren, waarin zorgvuldigheid en lichtheid elkaar niet uitsloten maar aanvulden. Waar in haast terloopse taal het gehele leven uit de doeken wordt gedaan, waar bij herlezing bleek hoe slim en afgewogen alles in elkaar stak. Het is een bundel waarin verzen stonden die we meteen aan onze huisgenoten wilden voorlezen en op Plintposters wilden verspreiden. Een bundel die je naar binnen slurpt en die je na afloop laat verlangen naar meer. En daarom kon de jury maar tot één slotsom komen.

De C. Buddingh'-prijs 2021 is voor *Parkplan*, van Wout Waanders.

De jury van de C. Buddingh'-prijs 2021

Ellen Deckwitz (voorzitter)
Mylo Freeman
Ilke Froyen